

Jalgrattal Euroopa ajaloo radadel

Kestlik turism on ökoloogiliselt sõbralik, sotsiaalselt vastutustundlik ja majanduslikult tulus. EuroVelo jalgrattavõrgustik, mis võimaldab avastada Euroopat koos kahe rattalise sõbraga, sobib nagu rusikas silmaauku, kui soovite head kestliku turismi näidet. Uuringute kohaselt kulutab jalgrattaturist reisi vältel pealegi rohkem raha kui auto, rongi või lennukiga reisija. Euroopas on üheksateist EuroVelo jalgrattamarsruuti. Neist kolm läbivad Eestit.

Läänemere-äärne jalgrattatee läbib üheksat riiki. Nagu nimigi ütleb, saab sellel teel jalgrattaga Läänemerele ringi peale teha. Vajadust niisuguse rattatee järele Balti riikides rõhutas 2014. aastal Läti keskkonna- ja regionaalarengu minister Romāns Naudiņš, kes pidas oluliseks, et Eesti, Läti ja Leedu oleksid Läänemere äärde sattunu jaoks vaid jalgrattasõidu kaugusel. Rattatee ääres on rohkesti ööbimis- ja söögikohti, mistõttu saab sobiva ja jõukohase marsruudi mugavalt ainuüksi majutus- ja toitlustuskohtade järgi paika panna.

Ida-Euroopa jalgrattatee kulgeb Põhja-Norrast Nordkapist Ateenani, läbides ühtteist riiki. Eestis on rada tähistatud ainult paberil. See peaks kulgema Tallinnast Eesti põhjaranniku lähedalt kuni Rakvereni, sealt edasi Tartusse, kuni jõuab Läti piiri äärde Valgasse. Lätis on EuroVelo rattatee siin-seal juba ka asjakohaselt tähistatud.

Kolmanda, niinimetatud raudse eesriide raja idee pärineb kunagiselt Saksamaa Euroopa Parlamendi saadikult Michael Cramerilt. Raja patroon on teiste seas ka Lech Wałęsa. Marsruut kulgeb Põhja-Norrast Istanbulini ja see läbib kahtkümmet riiki, millest viisteist on ELi liikmesriigid. Berliini müüri huvilisel Michael Crameril küpses peas mõte avada selline rattatee 2000. aastal. Alustati Berliinis, kuhu rajati raja esimene, 160-kilomeetrine lõik, mis tähistas Berliini müüri asukohta. See osutus väga populaarseks ja nii tekkis mõte pikendada rada kogu endise raudse eesriide ulatuses. Raja äärde jääb palju maamärke, monumente, ajaloolisi paiku. Eestis kulgeb raudse eesriide rada Läti piiri äärest mööda Eesti läänerannikut Tallinnasse ja sealt edasi mööda põhjarannikut kuni Narvani.

Kõigi EuroVelo jalgrattateede puhul on pööratud suurt tähelepanu sellele, et raja äärde jääks sellised ajaloolised paigad, millest turistid ei pruugi teadlikudki olla. Rohelist mõtteviisi armastavatest turistidest võivad jällegi kohalikud ettevõtjad.